

ZÓNA 10

bulletin VŠBM v Košiciach

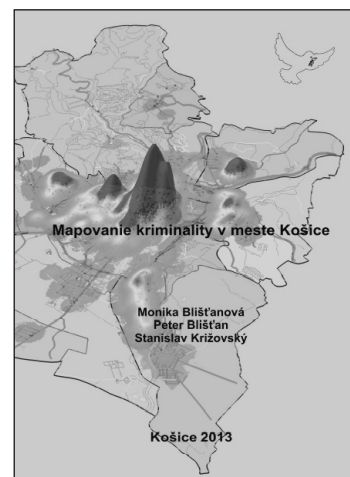
Ročník: piaty, Rok: 2014

(štvrtročník) Číslo 1

Z obsahu vyberáme :

*Náhľad do riešenia projektu
"Mapy kriminality mesta Košice"*

str. 2.

*Účasť študentov VŠBM na policajnej
akcii NaKA Prezídia PZ SR*

str. 4.

str. 5.

*Medzinárodný odborný seminár Kriminalisticko-
expertízneho ústavu PZ SR
"Kriminalistika v praktických príkladoch X"
na pôde VŠBM v Košiciach*

*Návšteva prezidenta Dobrovoľnej požiarnej
ochrany Slovenskej republiky*

str. 5.

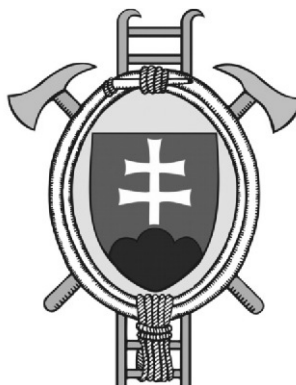
*Realizácia projektu
„Adaptácia VŠBM na podmienky vedomostnej spoločnosti“*

str. 6.

*Rozširovanie aktivít v duchu memoranda
o spolupráci podpísaného s MV SR:*

**Vznik Dobrovoľnej
požiarnej ochrany pri
VŠBM v Košiciach**

str. 7.

*Historický pohľad
na vývoj hasičstva*

**O študentských
hasičských zboroch**

str. 8.

Náhl'ad do riešenia projektu "Mapy kriminality mesta Košice"

Samotná analýza kriminality mesta Košice bola realizovaná využitím tradičných štatistických metód ako aj využitím geografických informačných systémov. Geografické informačné systémy (GIS) chápeme ako počítačové systémy slúžiace na ukladanie, aktualizáciu, manipuláciu, analýzu a prezentáciu textovo-numerických a grafických údajov. Predstaviteľom univerzálnych komerčných GIS softvérov je produkt spoločnosti ESRI - ArcGIS. Jedná sa o systém softvérových produktov pre tvorbu geografických údajov, ich správu a analýzu. Vďaka výkonným nástrojom na editáciu, analýzu a modelovanie, spolu s bohatými možnosťami dátových modelov a správy údajov býva softvér ArcGIS označovaný ako najkomplexnejší GIS software. ArcGIS ponúka používateľom niekoľko prostredí - ArcMap (ArcView, ArcEditor, ArcInfo), ArcGlobe, ArcScene, ArcReader a ArcCatalog.

METODOLÓGIARIEŠENIAAVSTUPNÉ ÚDAJE

Údaje, ktoré vstupujú do GIS, je možné rozdeliť na priestorové a atribútové, čiže popisné. Priestorové údaje charakterizujú geografickú lokalizáciu objektov, zatiaľ čo atribútové popisujú vlastnosti objektov. Atribútové údaje môžeme získať z nasledujúcich zdrojov:

- určením a zaznamenaním priamo v teréne,
- údaje zo štatistického úradu,
- údaje archivované v registroch, informačných systémoch a archívoch,
- interné štatistické údaje.

V procese vstupu údajov do GIS musia byť obe zložky údajov zaznamenávané a správne prepojené. Z tohto dôvodu boli zozbierané a verifikované údaje z:

- Štatistického úradu,
- Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach,
- Mestskej polície Košice

Problémom využitia údajov z uvedených zdrojov je nejednotnosť administratívneho členenia oblastí. Štatistický úrad SR uvádza údaje na úrovni okresov alebo obcí - mestských častí a polícia spracováva štatistiky na základe Obvodných oddelení policajného zboru (OO PZ), ktoré nie sú totožné s okresmi. V nasledujúcej tabuľke je začlenenie košických mestských častí do jednotlivých OOPZ.

OO PZ	Mestská časť
OO PZ Košice - Staré mesto	Košice - Staré Mesto
OO PZ Košice - Sever	Košice - Sever, Džungľa, Kavečany
OO PZ Košice - Ťahanovce	Ťahanovce, Sídliisko Ťahanovce
OO PZ - Dargovských hrdinov	Košice - Dargovských hrdinov, Košická Nová Ves
OO PZ Košice - Západ	Košice - Západ
OO PZ Košice - Juh	Košice - Juh, Barca, Šebastovce
OO PZ Košice - Nad Jazerom	Košice - Nad jazerom, Krásna, Vyšné Opátske
OO PZ Košice - KVP	sídliisko KVP, Myslava, Luník IX, Lorinčík, Pereš
OO PZ Košice - Šaca	Košice - Šaca, Poľov

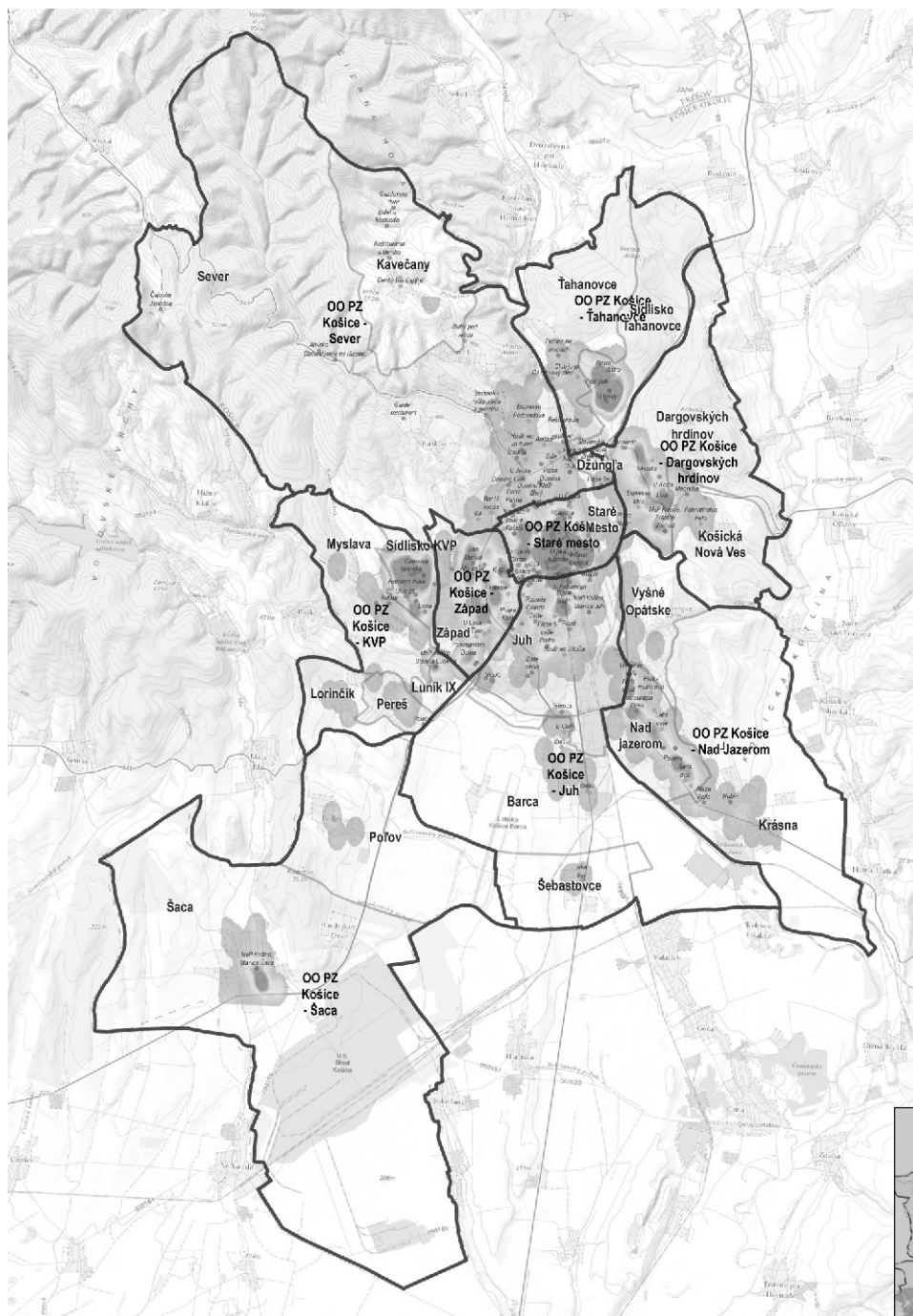
Prevažná časť údajov o obyvateľstve mesta je zo Štatistického úradu. Nespornou výhodou využívania údajov z tohto zdroja je ich koherentnosť a konzistentnosť a ich porovnateľnosť v rámci časových období. Údaje sú porovnateľné so štatistikami z iných európskych krajín, keďže sú spracovávané na základe rovnakých metodík. Jednotlivé štatistiky sú publikované spolu s metaúdajmi, metodikou a metodickými vysvetlivkami. Z dôvodu nejednotnosti administratívneho členenia mohli byť využité iba štatistiky z úrovne mestských častí, ktoré boli následne prerátané na územia OO PZ.

Z dostupných štatistických údajov boli spracované nasledujúce údaje:

- rozloha,
- počet obyvateľov,
- veková štruktúra obyvateľstva,
- počet nezamestnaných,
- rozloha parkov.

Štatistiky z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach boli spracované po jednotlivých obvodných oddeleniach za posledných 10 rokov. Štatistiky boli spracované do formátu vhodného na načítanie do ArcMap po jednotlivých rokoch kvôli medziročnému porovnaniu ako aj sumárne na vizualizáciu situácie. Na tvorbu analýz boli využité priestorové údaje vo forme

ANALÝZA KRIMINALITY V PROSTREDÍ ArcGIS

Na analýzu boli využité možnosti symbolizovania vrstvy. Na základe analýzy je zrejmé, že najvyšší počet trestných činov bol zaznamenaný v OO PZ Staré mesto, za ktorým nasleduje OO PZ Západ, Sever a Juh. Ide o celkový počet trestných činov, ktorý zahŕňa všetky druhy kriminality. Na základe obrázkov zohľadňujúcich jednotlivé roky hodnotenia je zrejmé, že napriek vysokému počtu trestných činov, ich počet má stabilnú prípadne klesajúcu tendenciu.

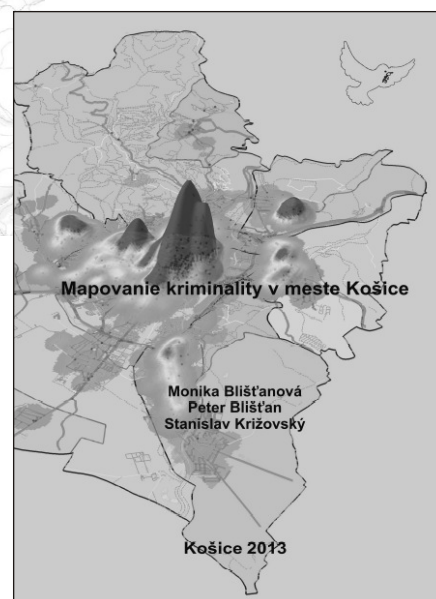
Z jednotlivých druhov kriminality prevláda majetková kriminalita a to v OO PZ Staré Mesto a OO PZ Západ, Juh a Sever. Zaujímavá je štruktúra kriminality v OO PZ KVP, kde je najpočetnejšou ostatná kriminalita, kde patria trestné činy výtržníctva, požiare, výbuchy, drogová kriminalita, nedovolené ozbrojovanie... V danom obvode je vysoký podiel prípadov vandalizmu. Tento jav môžeme priradiť ku demografickému vývoju (najvyšší počet osôb vo veku do 20 rokov).

Zaujímavý je aj výsledok pre OO PZ Ťahanovce, ktoré je medializované ako mestská časť s najvyššou kriminalitou. Na základe analýzy je zrejmé, že vzhľadom k počtu obyvateľov nie je kriminalita v porovnaní s inými mestskými časťami výrazne vyššia.

Vzhľadom k počtu obyvateľov jednotlivých mestských častí je najmä majetková kriminalita relatívne vysoká v OO PZ Staré mesto, Sever, Západ a Juh. Tieto časti sú charakteristické vyššou občianskou vybavenosťou a tým aj vyššou rizikovosťou. Mestské časti Sever, Staré mesto sa nachádzajú v centre mesta Košice a je tam teda zvýšená migrácia osôb aj z okrajových mestských častí.

Medziročný nárast kriminality ukazuje, že najvýraznejší nárast za posledných 5 rokov bol zaznamenaný na OO PZ Sidliisko KVP, za ktorým nasleduje OO PZ Ťahanovce a Šaca. Naopak celkový pokles od roku 2008 bol zaznamenaný v OO PZ Sever a Juh.

Uvedené poznatky sú zlomkom analýzy, ktorá bola odpublikovaná ako výstup projektu riešiteľmi projektu.

Účasť študentov VŠBM na policajnej akcii

V rámci skvalitňovania a inovácie obsahu a formy vzdelávania študentov v študijnom programe Riadenie bezpečnostných systémov využila VŠBM v Košiciach ponuku Narodnej kriminálnej agentúry PZ SR na účasť vybraných študentov inžinierskeho štúdia VŠBM v Košiciach, študijný program Riadenie bezpečnostných systémov na policajnej akcii ako pozorovateľov.

Poslaním pozorovateľov bola aplikácia získaných teoretických poznatkov z bezpečnostných a kriminalistických vied do reálnej praxe a oboznámenie sa s prácou, postupmi a možnými scenármi profesionálnych kriminalistov, vyšetrovateľov a kriminalistických technikov pri zaisťovaní dôkazov. Tejto akcie sa zúčastnilo celkom sedem študentov VŠBM inžinierskeho štúdia. Študenti boli rozdelení do skupín a každá skupina pod vedením príslušníkov PZ mala pridelený iný objekt prehliadky. Samotná policajná akcia sa uskutočnila v pracovný deň o 5.00 hod. a to stretnutím zúčastnených pozorovateľov a príslušníkov PZ v budove Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach. Študenti boli oboznámení s prípadom a postupom kriminalistov, kde na základe súdneho rozhodnutia sa majú vykonať dve domové prehliadky bytových a nebytových priestorov. Na miesto určenia nachádzajúce sa mimo mesta Košice sa presunuli príslušníci PZ a pozorovatelia v troch autách pohotovostnej motorizovanej jednotky. Na mieste určenia vyšetrovateľ PZ preberal možné scenáre, reakcie podozrivého, skúmali sa únikové cesty z daného objektu. Pred prehliadkou bytového priestoru príslušníci PZ postupovali štandardne zazvonením. Dvere objektu otvorila manželka podozrivého, na ktorej bolo vidieť údiv, stres a nechápavý pohľad. Príslušníci PZ sa preukázali služobnými preukazmi a súdnym rozhodnutím na vykonanie obhliadky bytového priestoru a oboznámením dotknutej osoby s ich právami a povinnosťami. Následne príslušníkom PZ a pozorovateľom bol umožnený výkon prehliadky bytového priestoru bez odporu. Príslušníci PZ vstúpili do bytového priestoru a podozrivú osobu vyzvali, aby odovzdal všetky písomné dokumenty, ktoré si vyžiadal vyšetrovateľ. Podozrivá osoba bez problémov odovzdala požadované dokumenty a spolupracovala, čo skrátilo samotný čas obhliadky priestoru. Príslušníci detailne izbu po izbe, centimeter po centimetri preskúmali a kriminalistický technik pomocou fotoaparátu priestory vyfotil. Zaistené listinné dôkazy boli triedené a zákonným postupom boli zaistené, odfotené a zdokumentované v rámci spísanej zázpisnice. Pri domovej obhliadke bolo zaistených viac kusov notebookov. Na zaistené dôkazové dokumenty, materiály a elektroniku boli následne nalepené čiarové kódy. Práve tento poznatok bol pre pozorovateľov inovatívny a považovali to za progresívny spôsob označovania dôkazových materiálov pomocou kódov. Na mieste určenia bolo zaistených zhruba 10 ks listinných dôkazov, ktoré po naskladaní na seba mali výšku cca 70 cm. Následne sme sa presunuli na ďalšie miesto určenia. Išlo o obytný priestor a to nezariadený byt vo fáze rekonštrukcie. Vyskytol sa problém súvisiaci s prístupom do bytového priestoru vzhľadom na to, že majiteľ tohto objektu nemohol nájsť kľúče a sám vykonal rozvrtanie cylindrickej vložky dverí, aby umožnil vstup príslušníkov do priestoru. Posledný objekt prehliadky bol nebytový priestor, kde sa žiadne dôkazy nezaistili okrem fotografickej dokumentácie. Samotná prehliadka objektov vrátane času určeného na presun policajnou motorizovanou jednotkou na miesto určenia, trvala osem hodín.

Účasť študentov na tejto policajnej akcii ako pozorovatelia bola poučná, bola prínosom v tom zmysle, že dala reálny pohľad na prácu príslušníkov PZ pri zaisťovaní dôkazov, predvídať možné situácie a scenáre, označenie dôkazových materiálov a dodržanie zákonných postupov.

Kriminalistické vedy ako predmet, z ktorého som štátnicov na VŠBM, ma zaujal a svoje poznatky z tejto oblasti som mal možnosť implementovať na konkrétny prípad v konkrétnych reálnych podmienkach. Účasť na tejto akcii je pre mňa skúsenosťou, ktorá mi umožnila rozšíriť svoj vedomostný obzor a spoznať pracovné postupy, metódy a techniky profesionálnych kriminalistov, vyšetrovateľov a kriminalistických technikov. Osobne som diskutoval s kriminalistickým technikom, ktorého práca ma zaujala a ktorú vykonáva už 23 rokov. Preberali sme v rámci kriminalistických vied problematiku zaisťovania stôp, materiálno-technické vybavenie pri zaisťovaní stôp, hlavne moderné technológie. Dospeli sme ku konštatovaniu, že v porovnaní s vyspelejšími krajinami, naši kriminalisti, vyšetrovatelia a kriminalistickí technici aj napriek tomu, že nedisponujú špičkovými technológiami a vybavením ako by bolo žiaduce v porovnaní s vyspelými krajinami, aj napriek tomu svojou prácou, postupmi a profesionalitou dokážu bez problémov konkurovať ostatným krajinám a objasniť mnoho kriminálnych činov.

Verím, že naša Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach do budúcnosti plánuje spolupracovať s PZ v týchto aktivitách, ktoré rozšíria vedomosti a praktické zručnosti študentov v študijnom programe Riadenie bezpečnostných systémov pri ochrane majetku, osôb, pri riadení a zaistení bezpečnosti v každej oblasti a tým zatriaktívni formu vzdelávania v oblasti kriminalistických vied.

V Košiciach, 13. 3. 2014

Bc. Peter Buňa
2. roč. Ing. štúdia

Odborný seminár "Kriminalistika v praktických príkladoch X"

Dňa 19. 3. 2014 sa v aule akademika Milana Čiča na VŠBM v Košiciach uskutočnil odborný seminár s názvom "Kriminalistika v praktických príkladoch", ktorého hlavným organizátorom bol Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru SR. Seminár je organizovaný každoročne, a sú na ňom prezentované výsledky praktických skúmaní jednotlivých forenzných odvetví, v ktorých je KEÚ činný. Tohto roku pripadla organizácia seminára na východ Slovenska a teda VŠBM v Košiciach s potešením prijala ponuku podieľať sa na jeho organizovaní, ako súčasť naplňovania memoranda o spolupráci, ktoré bolo v januári 2014 podpísané medzi MV SR a VŠBM v Košiciach.

Čestnými hosťami podujatia boli partneri v oblasti kriminalistickej expertízy z krajín V4, Bulharska a Moldavska, v rámci aktivít Slovenskej kriminalistickej spoločnosti (www.forensicsociety.sk).

Odborný seminár bol vzhľadom na svoj charakter a preberané témy prístupný len členom Policajného zboru SR, avšak účasť bola umožnená aj frekventantom SOŠ PZ v Košiciach ako aj našim študentom bakalárskeho a inžinierskeho štúdia v študijnom programe „Riadenie bezpečnostných systémov“. V priateľskej a uvoľnenej atmosfére, ale s príslušnou úrovňou profesionality a kolegiality sa prezentovali poznatky a skúsenosti expertov z oblastí informačných, technických, biologických, chemických a iných expertíznych odvetví, ktoré si kriminalistická prax vyžaduje. Touto cestou bola realita skúmania a dokazovania priblížená aj iným príslušníkom odbornej praxe s účelom vytlačiť rozpor z všeobecného povedomia medzi požiadavkami a možnosťami expertíz, ktoré je dnes často deformované v médiách. Táto osвета mala aj za cieľ eliminovať chyby pri zaisťovaní stôp (napr. ich kontaminovaním), ktoré vznikajú na mieste činu a znemožňujú efektívne vyhodnocovanie dôkazov v laboratóriách KeÚ.

Takáto previazanosť s praxou dáva práve vysokoškolskému vzdelávaniu na VŠBM širší rozmer a zefektívňuje prípravu našich absolventov pre reálnu odbornú prax.

Návšteva prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky

Dňa 4. februára 2014 sa pôde VŠBM v Košiciach uskutočnilo pracovné stretnutie prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR PhDr. Ladislava Pethö a veliteľa hasičskej stanice Košice Ing. Miroslava Turčaníka so zástupcami VŠBM v Košiciach. Cieľom stretnutia bolo nadviazanie spolupráce medzi našimi inštitúciami a vytýčenie spoločných bodov pre zapojenie sa VŠBM v Košiciach do prípravy a vzdelávania dobrovoľných hasičských zborov v SR. V duchu novej koncepcie Ministerstva vnútra SR, vznikol zámer profesionalizovať tieto zložky s cieľom čo najefektívnejšieho využitia ich kapacít pri čoraz akútnejších udalostiach rôzneho charakteru, ktoré si vyžadujú profesionálny zásah v čo najrýchlejšom čase.

Neodmysliteľnou stránkou je aj technická podpora týchto hasičských útvarov zo zdrojov štátu, ktorá už bola verejne prisľúbená. V takomto svetle profesionálneho prístupu a odborného vzdelávania s príslušným technickým vybavením sa rozšíria možnosti týchto dobrovoľníkov pri ochrane a záchrane osôb a majetku. Kooperácia v tejto oblasti je podporená memorandom o spolupráci medzi Ministerstvom vnútra SR v zastúpení ministrom Róbertom Kaliňákom a VŠBM pod vedením rektora Dr.h.c. prof. Ing. Mariána Mesároša, DrSc., ktoré bolo podpísané 14.1.2014.

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Európska únia
Európsky sociálny fond

Adaptácia VŠBM na potreby modernej vedomostnej spoločnosti

ITMS projektu: 26110230095

Realizácia projektu „Adaptácia VŠBM na podmienky vedomostnej spoločnosti“

Projekt je realizovaný v rámci Operačného programu Vzdelávanie, podporený Agentúrou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ITMS kód projektu: 26110230095

Strategický cieľ projektu:

Adaptácia VŠBM na podmienky vedomostnej spoločnosti s podporou zvýšenia kvality vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov

Špecifické ciele projektu:

1. *Skvalitniť študijný program Riadenie bezpečnostných systémov implementovaním nových študijných materiálov a zavádzaním nových metód vzdelávania*

V rámci realizácie špecifického cieľa č. 1 sú realizované aktivity:

- a) Inovácia št. programu RBS implementovaním nových poznatkov so zameraním na potreby trhu práce. Koordinátorom aktivity je prof. Ing. Tibor Ďurica CSc.
- b) Zavádzanie nových metód vzdelávania s dôrazom na inovatívne vzdelávanie. Koordinátorom aktivity je Ing. Lucia Kováčová PhD.
- c) Modernizácia št. materiálov a ich transformácia do e-learningovej podoby. Koordinátorom aktivity je Ing. Peter Havaj, PhD.

2. *Podporiť rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja na VŠBM*

Špecifický cieľ č. 2 je realizovaný aktivitou:

Podpora kariérneho rastu a zvyšovanie kompetenčného profilu zamestnancov výskumu a vývoja. Koordinátorom aktivity je Ing. Monika Daňová, PhD.

3. *Pripraviť spoločný študijný program s ITU (USA) a Univerzitou T. Bati ve Zlíne (ČR)*

Špecifický cieľ č. 3 je realizovaný aktivitou:

Priprava spoločného študijného programu v spolupráci so zahraničnými vysokými školami. Koordinátorom aktivity je prof. Ing. Miroslav Kelemen, PhD.

Výsledky realizácie cieľov projektu sa prejavujú v skvalitnení študijného programu Riadenie bezpečnostných systémov, predovšetkým doplnením obsahovej štruktúry predmetov o nové poznatky a trendy v oblasti bezpečnosti s prihliadnutím aj na záujmy a potreby študentov, aby poznatky získané štúdiom korešpondovali s novými vedeckými trendmi a aj potrebami praxe.

Realizácia projektu umožní vybudovanie moderných vzdelávacích učební vybavených multimediálnymi didaktickými prostriedkami. Interaktívne multimediálne didaktické prostriedky umožňujú vytváranie grafických, dynamických lekcií, pojmových máp, študenti aj učители môžu prechádzať sieťové zdroje, prezerať prezentácie alebo robiť virtuálne prehliadky.

Projekt počíta s vybavením 6 učebni multimediálnymi prostriedkami kombináciou výkonnejších tabletov a dataprojektorov. Zriadená bude IKT učebňa s kapacitou 30 študentov vybavená modernou vysokovýkonnou počítačovou a prezenčnou technikou aj laboratórium pre výučbu GIS s kapacitou 30 študentov rovnako vybavené modernou vysoko výkonnou počítačovou a prezenčnou technikou. Akademická knižnica bude zmodernizovaná prostredníctvom elektronických čítačiek v počte 30 kusov a tiež doplnená potrebnými odbornými publikáciami a súbormi noriem najmä pre potreby projektového vyučovania.

Príprava spoločného študijného programu II. stupňa v spolupráci so zahraničnými vysokými školami vyžaduje vypracovanie základných dokumentov upravujúcich podmienky štúdia, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou pre zavádzanie programu. Bude potrebné zostaviť zoznam predmetov – povinných, povinne voliteľných a voliteľných študijných predmetov, ktoré budú tvoriť obsah vzdelávania v spoločnom študijnom programe. Predmety budú rozvrhnuté do troch semestrov vysokoškolského vzdelávania na druhom stupni v participácii VŠBM Košice, SUNYIT Utica (USA, štát New York) a UTB Zlín (ČR). Dotknuté vysoké školy sa zmluvne dohodli na spoločnom študijnom programe „Moderné bezpečnostné technológie“. Ide o spoločný študijný program VŠBM v Košiciach a UTB Zlín, na ktorom sa bude zmluvne podieľať SUNYIT Utica. Štúdium bude prebiehať v anglickom jazyku. Študenti absolvujú prvý semester štúdia na VŠBM v Košiciach, druhý na UTB Zlín, tretí formou mobility študentov na SUNYIT Utica. Po úspešnom absolvovaní štúdia absolvent obdrží vysokoškolský diplom vydaný VŠBM v Košiciach a UTB Zlín. SUNYIT Utica vydá absolventovi certifikát o absolvovaní kurzu, ktorý je súčasťou študijného programu a je zameraný na informačnú bezpečnosť.

Dr.h.c. prof. Ing. Marián Mesároš, DrSc.
manažér publicity

Vznik Dobrovoľnej požiarnej ochrany pri VŠBM v Košiciach

Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach realizuje bezpečnostnú edukáciu a prípravu personálu pre ochranu a záchranu osôb, majetku a zaistenie ďalších chránených záujmov občanov a štátu. Naše aktivity v rámci prípravy pre zložky Integrovaného záchranného systému sa zhodujú s hlavným cieľom Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, ktorým je výchova a príprava obyvateľstva, v tomto prípade študentov, k ochrane pred požiarmi, živelnými pohromami a inými mimoriadnymi udalosťami.

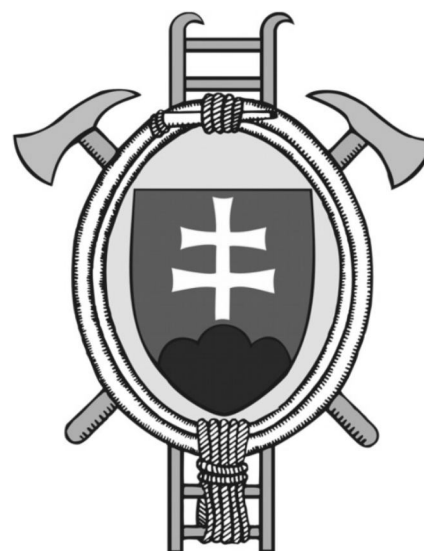
Na vysokej škole VŠBM v Košiciach predložil organizačný výbor návrh na založenie organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany za účasti riaditeľky okresného výboru DPO Košice pani Perly Barčákovéj a člena okresného výboru DPO Košice Ing. Miroslava Turčanika. Ustanovujúca schôdza a vznik organizácie DPO pri VŠBM v Košiciach sa uskutočnil 12.03.2014 v priestoroch školy. Súčasne bol zvolený 5 členný výbor organizácie pod vedením predsedu Ing. Michala Leška.

Základné úlohy a aktivity DPO :

Cieľom dobrovoľnej požiarnej ochrany pri Vysokej škole bezpečnostného manažérstva v Košiciach je výchova a príprava študentov k ochrane pred požiarmi, živelnými pohromami a inými mimoriadnymi udalosťami. Študenti absolvujú prípravu v predmete Integrovaný bezpečnostný systém a Riadenie bezpečnostných systémov.

Prostredníctvom výchovy sa venovať deťom a mládeži formou prednášky a praktického cvičenia v letnej detskej univerziáde na výcvikovom stredisku Kysak.

Aktívne pôsobiť vo verejnoprospešnej, vzdelávacej, osvetovej a kultúrnej činnosti.
Zveľaďovať historické a kultúrne dedičstvo v oblasti ochrany pred požiarmi formou článkov v našom časopise.
Aktívne sa vyvíjať v oblasti ochrany pred požiarmi v dobrovoľného hasičstva.

Historický pohľad na vývoj hasičstva O študentských hasičských zboroch

Zaujímavú kapitolu hasičstva na Slovensku predstavujú študentské hasičské zbory. Boli to zvláštne útvary hasičstva v niekdajšom Uhorsku v 18. a 19. storočí. Ich počiatky však spadajú až niekde do 17. storočia. Kedy zanikli, s určitou tvrdosťou nemôžeme.

Ťažko tiež hovoriť o dobrovoľných hasičských zboroch študentov v tom pravom klasickej chápaní hasičských zborov. Boli síce dobrovoľnými organizáciami v rámci školských predpisov, ale tieto im neprikazovali hasiť a zachraňovať domy a majetok okolia. Ich záchranná práca bola skôr zameraná na ochranu vlastných školských budov a majetkov, kolégií a kostolov, postavených pri školách. Zamerali sa na „hasebné“ zásahy a záchranu životov svojich spolužiakov, profesorov a obyvateľstva v bezprostrednej blízkosti školy, najmä v priestoroch školy.

Táto oblasť hasičskej činnosti nebola dosiaľ náležite spracovaná a zhodnotená, preto sú neznáme a neujasnené viaceré prvky organizácie takejto hasičskej ochrany. Dodnes vieme toľko, že študentské hasičské zbory boli činné v Trnave, Košiciach, Prešove a v Banskej Bystrici. A aj v týchto prípadoch chýba všestranný obraz o ich činnosti.

Otázkou študentských hasičských zborov v bývalom Uhorsku sa obšírnejšie zaoberal Dr. Jenó Roncsik, veliteľ hasičov v Debrecíne, ktorý napísal publikáciu, zaoberajúcu sa študentským hasičstvom, so zreteľom v debrecínskom kolégiu. U nás nič podobného zatiaľ nemáme. Preto i táto práca bude viac – menej len informatívna a všeobecná.

Hasičské zbory boli rozdelené na dve kategórie: na zbory organizované iba pre ochranu školy a kolégia, a na zbory, ktoré sa zúčastňovali hasenia i v teritóriu mesta. Pravdepodobne to tak bolo aj u nás na Slovensku. Táto naša domnienka je motivovaná poznatkami získanými doterajším skromným výskumom.

Hasičsko – policajné predpisy jezuitského kolégia v Trnave z prelomu 17. a 18. storočia sa zaoberajú vyslovene iba ochranou budov tohto kolégia a jeho kostola. „Planum“ prešovského evanjelického kolégia z 6. januára 1818 sa podobne zaoberá len záchranou a ochranou evanjelickej školy, budov a kostola. V pamätnici Sedemdesiatpäť rokov spolku dobrovoľných hasičov a záchrancov v Košiciach uvádzajú: „Roku 1756 začali budovať novú mestskú radnicu. V súvislosti s jej budovaním je zmienka i o hasičoch.“

Boli to právnici, ktorí si svoje ľudomilné „remeslo“ – manipuláciou s hasičskými striekačkami – nedali nikomu vziať. Mestský senát im neraz vyslovil veľkú vďaku a pochvalu. „Bolo dojímavé vidieť“, píše sa ďalej, týchto šľachetne zmýšľajúcich mladíkov postriekaných, začadených a zašpinených medzi plameňmi. A s akou úprimnosťou vedeli tešiť požiarom postihnuté nešťastné rodiny!“

Vidno teda, že košický študentský hasičský zbor právníkov nezužoval svoju činnosť len na ochranu a záchranu školy, ale jeho činnosť sa vzťahovala na celé teritórium mesta. Tieto zbory zanikli v druhej polovici 19. storočia. Ich zánik môžeme hádam dať do súvislosti so zrušením cechov – keď, prirodzene, zanikla aj ich povinnosť vykonávať hasičské služby – a nasledujúcim rozmachom činnosti dobrovoľných hasičských zborov, budovaných na spolkovom základe. Priekopníkom dobrovoľného hasičstva a jeho myšlienok treba vyzdvihnúť a spomínať v dobrom. Študentské dobrovoľné hasičské zbory zanikli, ale k ich humánnemu odkazu sa musíme neustále vracieť.

Autor článku: Ing. Michal Leško

Vydáva: Vysoká škola bezpečnostného manažerstva v Košiciach, Kukučínova 17, 04001 Košice, IČO : 355 777 20

Periodicita : štvrťročník, Ročník vydania : piaty, Poradové číslo: prvé, Rok vydania: 2014, Dátum vydania : 1. apríl 2014

Cena : nestanovená (štvrťročník ZÓNA 10 je nepredajný),

Evidenčné číslo MK SR: EV 3847/09, ISSN 1338-4244 (tlačené vydanie), ISSN 1338-6964 (online)

Redakcia: Ing. Peter Lošonczi, PhD.